

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 121/17
Luxemburg, den 14 november 2017

Dom i mål C-165/16
T. Lounes/Secretary of State for the Home Department

En tredjelandsmedborgare som är familjemedlem till en unionsmedborgare kan ges uppehållsrätt i den medlemsstat som unionsmedborgaren uppehållit sig i innan han eller hon förvärvade den statens medborgarskap utöver sitt ursprungliga medborgarskap

Villkoren för att bevilja sådan uppehållsrätt får inte vara strängare än dem som föreskrivs i direktivet om fri rörlighet för unionsmedborgare

Algeriske medborgaren T. Lounes reste in i Förenade kungariket under år 2010 med ett besöksvisum för sex månader. Därefter uppehöll han sig illegalt på brittiskt territorium. Den spanska medborgaren P. Ormazabal reste till Förenade kungariket i egenskap av student år 1996. Hon arbetar där på heltid sedan år 2004 och vistas där. Hon förvärvade brittiskt medborgarskap år 2009 genom naturalisation samtidigt som hon behöll sitt spanska medborgarskap.

År 2014 gifte T. Lounes och P. Ormazabal sig. Som en följd av äktenskapet ansökte T. Lounes om att beviljas uppehållskort i Förenade kungariket i egenskap av familjemedlem till en medborgare i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Genom skrivelse av den 22 maj 2014 underrättade den brittiske inrikesministern T. Lounes om att hans ansökan hade avslagits. I skrivelsen angavs att enligt den brittiska lagstiftning varigenom direktivet om fri rörlighet för unionsmedborgare införlivades¹ ansågs P. Ormazabal inte längre som "EES-medborgare" sedan hon blivit brittisk medborgare. Följaktligen kunde T. Lounes inte göra gällande att han hade rätt till ett uppehållskort i egenskap av medlem av en EES-medborgares familj.

T. Lounes överklagade beslutet av den 22 maj 2014 till High Court of Justice (England & Wales) (Överdomstolen, England och Wales). Då nämnda domstol var osäker på om beslutet samt brittisk lagstiftning var förenliga med unionsrätten ställde den en fråga härom till EU-domstolen.

I dagens dom erinrar domstolen för det första om att direktivet inte ger en unionsmedborgares familjemedlemmar som är tredjelandsmedborgare några självständiga rättigheter utan endast rättigheter som är härledda ur de rättigheter som unionsmedborgaren åtnjuter till följd av att denne har utövat sin rätt till fri rörlighet.

Domstolen påpekar därefter att rättigheterna enligt direktivet ska omfatta alla unionsmedborgare – vilka följaktligen är förmånstagare till direktivet – som reser till eller uppehåller sig i en "annan medlemsstat än den de själva är medborgare i" samt de familjemedlemmar som följer med eller ansluter sig till unionsmedborgaren.² Domstolen understryker vidare att direktivet reglerar villkoren för utövande av unionsmedborgarnas rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och inte villkoren för en unionsmedborgares vistelse i den medlemsstat där han eller hon är medborgare, eftersom de har en ovillkorlig rätt att vistas där enligt en folkrättslig princip. Domstolen anser därför att direktivet endast reglerar villkoren för en

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG (EUT L 158, 2004, s. 77).

² Se artikel 3.1 i direktiv 2004/38

unionsmedborgares inresa och vistelse i andra medlemsstater än den som han eller hon är medborgare i. Bestämmelserna i detta direktiv ger således inte stöd för att tredjelandsmedborgare som är familjemedlemmar till en unionsmedborgare skulle ha någon härledd uppehållsrätt i den medlemsstat som unionsmedborgaren är medborgare i.

Även om det i förevarande mål är utrett att P. Ormazabal har utövat sin rätt till fri rörlighet när hon lämnade Spanien för Förenade kungariket under år 1996 och att hon var "förmånstagare" till direktivet fram till dess att hon blev brittisk medborgare, påpekar EU-domstolen att hon numera uppehåller sig i en av de medlemsstater som hon är medborgare i och således har en ovillkorlig rätt att uppehålla sig där enligt folkrätten.

Domstolen finner därför att **direktivet inte längre reglerar P. Ormazabals vistelse i Förenade kungariket och inte är tillämpligt på hennes situation sedan hon blivit brittisk medborgare.** Bedömningen ändras inte av att P. Ormazabal har använt sin rätt till fri rörlighet då hon reste till och nu uppehåller sig i Förenade kungariket och samtidigt behållit sitt spanska medborgarskap utöver sitt brittiska medborgarskap. Alltsedan P. Ormazabal förvärvade detta medborgarskap uppehåller hon sig nämligen inte längre i "en annan medlemsstat än den [hon] är medborgare i" i den mening som avses i direktivet och omfattas följaktligen inte heller längre av begreppet "förmånstagare" till direktivet. **Hennes make, T. Lounes, kan följaktligen inte komma i åtnjutande av någon härledd uppehållsrätt i Förenade kungariket med stöd av detta direktiv.**

Domstolen anser dock att det ska avgöras om T. Lounes ska anses ha en **härledd uppehållsrätt i denna medlemsstat med stöd av artikel 21.1 FEUF** som tillerkänner alla unionsmedborgare en rätt att fritt röra sig och uppehålla sig på medlemsstaternas territorium. Domstolen erinrar härvid om att **en tredjelandsmedborgare som är familjemedlem till en unionsmedborgare i vissa fall kan tillerkännas en härledd uppehållsrätt enligt denna bestämmelse när den är nödvändig för att garantera att unionsmedborgaren verkligen kan utöva sin rätt till fri rörlighet och de rättigheter vederbörande ges i den bestämmelsen.**

Domstolen slår fast att den ändamålsenliga verkan av de rättigheter som en unionsmedborgare ges enligt artikel 21.1 FEUF – i synnerhet rätten till ett normalt familjeliv i den mottagande medlemsstaten, med sina familjemedlemmar vid sin sida – kräver att en medborgare som befinner sig i en sådan situation som P. Ormazabal måste kunna fortsätta att åtnjuta denna rättighet i den mottagande medlemsstaten, efter att ha förvärvat medborgarskap i den medlemsstaten utöver sitt ursprungliga medborgarskap. Nämda ändamålsenliga verkan kräver i synnerhet att den berörde unionsmedborgaren kan **leva familjeliv med sin make som är tredjelandsmedborgare**, genom att maken ges en härledd uppehållsrätt.

En motsatt tolkning skulle enligt EU-domstolen för det första leda till att P. Ormazabal behandlades på samma sätt som en brittisk medborgare som aldrig lämnat Förenade kungariket, genom att det bortsågs från att hon har utövat sin rätt till fri rörlighet och bosatt sig i den aktuella medlemsstaten samt från att hon har behållit sitt spanska medborgarskap. Att anse att en unionsmedborgare som befinner sig i P. Ormazabals situation skulle berövas rätten till ett normalt familjeliv i den mottagande medlemsstaten – med motiveringen att han eller hon genom naturalisation har eftersträvat en mer långtgående integrering i samhället i den medlemsstaten – skulle stå i strid med den tanke på successiv integration i samhället i den mottagande medlemsstaten som är avsikten med artikel 21.1 FEUF.

EU-domstolen anser därför att **en tredjelandsmedborgare som befinner sig i T. Lounes situation kan komma i åtnjutande av en härledd uppehållsrätt i Förenade kungariket med stöd av artikel 21.1 FEUF på villkor som inte får vara strängare än dem som föreskrivs i direktivet för att bevilja en tredjelandsmedborgare, som är familjemedlem till en unionsmedborgare, en sådan rätt, i en situation där unionsmedborgaren har utövat sin rätt till fri rörlighet** genom att bosätta sig i en annan medlemsstat än den han eller hon är medborgare i.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om

giltigheten av en unionsrättsakt. EU-domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Bilder från avkunnandet av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106